

BEROEPSPENSIOENVERENIGING OPENBARE APOTHEKERS

Algemene ledenvergadering

Datum: 1 juli 2011

Locatie: Regardz De Eenhoorn, Kon. Wilhelminalaan 33, Amersfoort

Verslag: Jannie de Boo van Het Notuleercentrum

Aanwezig:

- J.F.G. Trooster (Voorzitter BPOA)
- Mw. J.M.H. Bezemer-Biermans (Secretaris BPOA)
- D.J. Seckel (Penningmeester BPOA)
- C.B.M. Heerkens (Bestuurslid BPOA)
- F. Ballendux (Adviseur BPOA, Ballendux Consult)
- M.A. Hagenzieker (Voorzitter SPOA)
- A.J. M. Bakker (vice voorzitter SPOA)
- Mw. M.M.J.J. Menheere (Secretaris SPOA)
- Mw. M.J.G. van de Lustgraaf-Wielens (Vice secretaris SPOA)
- J.P. Boelstra (Penningmeester SPOA)
- J.W. Brienens (Vice penningmeester SPOA)
- R.H.M. Sprenkels (adviseur SPOA, actuaris, Sprenkels & Verschuren)
- E.J. Reemers (adviseur SPOA, AZL))
- A. van Zijl (directeur SPOA)
- Zie totale lijst aanwezigen.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 10.00 uur en heet allen welkom, in het bijzonder de heer Ballendux, adviseur van het verantwoordingsorgaan (VO).

De agenda wordt vastgesteld.

2. Notulen vergadering BPOA 2010

Tekstueel en naar aanleiding van:

Er zijn geen opmerkingen.

De notulen worden vastgesteld.

3. Voorstel tot benoeming van de heer Heerkens

Er zijn geen namen van tegenkandidaten binnengekomen. De heer Heerkens, die nog niet aanwezig is, is hiermee benoemd tot lid van het bestuur van BPOA.

4. Jaarverslag 2010 Beroepspensioenvereniging

De voorzitter geeft aan dat in het verslag ontbreekt dat mevrouw De Koning, die in het bestuur van SPOA zat, in 2010 is afgetreden als bestuurslid. In haar plaats is benoemd mevrouw Van de Lustgraaf, die per 1 januari 2011 in dienst is getreden. Per 1 januari 2010 is de heer Boelstra in het bestuur van SPOA gekomen. Hij is in 2009 benoemd. De heer Brienens is in 2010 benoemd en in dienst getreden.

De heer Van Gils vraagt waarom de brief van de heer Vreugdenhil niet aan alle leden is gestuurd. De secretaris geeft aan dat deze was op te vragen bij de secretaris.

Mevrouw Heijboer wil weten waarom daartoe is besloten. De voorzitter antwoordt dat er een aantal redenen van persoonlijke aard in staan. Daarom was het bestuur van mening dat de brief beter niet naar alle leden gestuurd kon worden.

De heer Stulemeijer vindt het belangrijk dat de leden op de hoogte zijn van mutaties in het bestuur, zeker als iemand om inhoudelijke redenen aftreedt.

De voorzitter geeft aan dat het op de website heeft gestaan en in dit verslag is opgenomen.

Het jaarverslag wordt goedgekeurd

5. Bespreking jaarverslag SPOA 2010

Het verkorte jaarverslag is aan iedereen gestuurd, het uitgebreide jaarverslag staat op de website.

De heer Kortekaas wil graag een toelichting op de opmerking in het verslag van het VO dat het misschien beter is om over te gaan op passief beleggen.

De heer Ballendux licht toe dat het VO daarmee het bestuur van SPOA op het hart wilde binden om goed te kijken naar het alternatief van passief beheer. Het VO blijft ook kritisch kijken naar de actieve beheerders om zo nodig in te grijpen.

De heer Hagenzieker merkt op dat een belangrijk deel van de portefeuille al passief wordt belegd. Hij is van mening dat actief belegd moet worden als men het gevoel heeft dat een manager waarde kan toevoegen.

De heer Stulemeijer heeft de indruk dat er fouten in het verleden zijn gemaakt, die door het huidige bestuur worden recht gebreid. Het fondsbestuur doet alsof een aantal zaken prettig verloopt, terwijl die gewoon wettelijk verplicht zijn, bijvoorbeeld de 'prudent person regel'.

De heer Hagenzieker merkt op dat het VO verantwoordelijk is voor dit verslag. Hij vindt de aantijging dat het fondsbestuur probeert recht te breien wat in het verleden is misgegaan, nogal boud.

De heer Stulemeijer wil graag opheldering over wat het renterisicobeleid en het debiteurenrisico inhouden.

De heer Ballendux verduidelijkt dat het VO heeft gekeken hoe de 'prudent person regel' is toegepast en heeft geconstateerd dat het oordeel van de certificerende actuaris daarover positief was. Met het SPOA-bestuur heeft het VO van gedachten gewisseld over hoe het renterisicobeleid tot stand is gekomen en ook over hoe het bestuur erop zou inspelen als het gevaar voor inflatie en een structurele stijging van de rente manifest wordt. Het bestuur blijkt daar nadrukkelijk mee bezig te zijn. Dat stelde het VO tevreden.

De heer Hagenzieker licht het renterisicobeleid toe. Het bestuur heeft de afgelopen jaren een voorzichtig beleid gevolgd. Hoe de rente zich ontwikkelt, is niet te voorspellen. In de afgelopen jaren was er een renteafdekking van 100% van de vastrentende portefeuille (die is ongeveer 62% van het vermogen). Voor het komende jaar wil het bestuur die handhaven, omdat naar verwachting de rente nog niet gaat stijgen.

De heer Stulemeijer is van mening dat het bestuur dan door een beleggingspecialist moet laten inschatten hoe groot het risico is dat de rente omlaag of omhoog gaat.

De heer Kortekaas heeft van de website het white paper gedownload en beveelt dat iedereen aan. Het renterisico wordt er uitgebreid in beschreven. Hij vindt het een goed stuk en zou graag willen dat het als verwijzing bij de notulen wordt gevoegd. Experts zeggen daarin hoe een bestuur zou moeten handelen.

De heer Hagenzieker voegt toe dat een van de deskundigen die het white paper hebben geschreven lid is van de beleggingscommissie. Het bestuur omringt zich met deskundigen op beleggingsgebied.

De heer Ballendux merkt op dat het bestuur in de keuze van het renteafdeckingsbeleid in het kader van de ALM-analyse tegelijk heeft gekeken naar het percentage vastrentende waarden. Hij vindt dat verstandig.

De heer Sprenkels, adviserend actuaris van het pensioenfonds, is verbonden aan het bureau dat het white paper heeft geschreven. Het hele proces is met het bestuur en de beleggingspecialist besproken en gewogen. Geconcludeerd is dat het huidige beleid het beste past bij het pensioenfonds.

De heer Allart vraagt toelichting op de posten mutatie voorziening pensioenverplichtingen, mutatie overige technische voorzieningen en herverzekering op de verkorte staat van baten en lasten (laatste pagina verkort verslag).

De heer Sprenkels licht dit toe. Bij herverzekering is vorig jaar een extra voorziening opgenomen, omdat de kredietwaardigheid van de ING wat omlaag gegaan was. Die is hersteld, maar er is ook besloten dat de voorziening niet meer nodig is. Dat heeft geleid tot een minpost vorig jaar en een pluspost dit jaar.

De mutatie overige technische voorzieningen is nu bijna 0. Vorig jaar is besloten vast een voorziening te treffen in verband met het langlevensrisico ten laste van het resultaat 2009. In 2010 is dat

toegevoegd aan de voorziening pensioenverplichtingen. Het is een verschuiving op regelniveau, die weinig effect heeft op het totaal.

De heer Van Gils begrijpt niet waarom er nu voor de tweede keer nieuwe sterftetabellen zijn toegepast. Het resultaat is daardoor heel slecht.

De heer Hagenzieker legt uit dat door CBS en AG uitgerekend wordt wat de levensverwachting is. Vorig jaar kwamen de cijfers van CBS. Die moesten de fondsen van DNB direct meenemen in de cijfers van 2009. Daarna berekende AG dat de levensverwachting nog hoger ligt. Daarom is er een tweede trap overheen gekomen. Het is een verplichting. Per saldo kost het acht punten op de dekkingsgraad.

De heer Sprenkels voegt toe dat niet alleen naar de landelijke sterfte gekeken moet worden, maar ook naar de sterfte bij het pensioenfonds. De deelnemers van SPOA leven gemiddeld nog langer dan andere mensen met een universitaire opleiding. Daarvoor moet het pensioenfonds voorzieningen treffen. Een deel van de acht punten die de dekkingsgraad is gedaald, komt hierdoor.

De heer Van Gils vraagt zich in dit verband af of het misschien zin heeft om bij een groter pensioenfonds aan te sluiten. Dat zou gunstig kunnen zijn voor de deelnemers van SPOA.

De heer Sprenkels denkt niet dat het zo werkt.

De heer Van Gils geeft aan dat de PMA wel een goede dekkingsgraad heeft.

De heer Sprenkels denkt dat er waarschijnlijk een belangrijk verschil in levensduur is. De vraag is of de leden van PMA voor de lange levensduur van de leden van SPOA willen betalen.

De heer Van Zijl voegt toe dat PMA ook heel anders is georganiseerd. Tegenover de vaste premie staat een bepaald bedrag aan pensioen en dat is het. SPOA deelt alles uit. De regeling van SPOA is fiscaal zo gestructureerd dat er een maximale opbrengst is en de deelnemers ook een maximaal pensioen halen.

Mevrouw Heijboer vindt dat het te denken geeft dat de huisartsen een pensioenfonds hebben met een dekkingsgraad van 150% en toch bezig zijn zich aan te sluiten bij PGGM.

De heer Sprenkels legt uit dat dit pensioenfonds een stuk van de uitvoering (vermogensbeheer) gaat onderbrengen bij PGGM.

De heer Brienen geeft aan dat het pensioenfonds van de huisartsen de uitvoering altijd in eigen hand heeft gehouden, toen het dat samen deed met het pensioenfonds van de specialisten. Toen het pensioenfonds van de specialisten afhaakte, zat het pensioenfonds van de huisartsen met een veel te groot bureau. Dat is een van de redenen waarom het pensioenfonds zich oriënteert of een stuk kan worden uitbesteed.

Mevrouw Heijboer vraagt zich af of het niet ook te maken heeft met de deskundigheid binnen het fonds.

De heer Van Zijl legt uit dat het daar niets mee te maken heeft.

De heer Van Gils heeft de brief met het wachtwoord voor de pensioenplanner nooit ontvangen.

De heer Van Zijl antwoordt dat die alleen aan deelnemers is gestuurd, niet aan gepensioneerden. Iedereen kan zijn pensioen bekijken op pensioenoverzicht.nl. Dat is met DigiD toegankelijk.

6. Pensioenactualiteit door mr. R. Bastian, directeur Pensioenfederatie

De heer Bastian schetst de actuele ontwikkelingen aan de hand van een presentatie. De presentatie wordt op de website gezet.

Vragen

De heer Stulemeijer vraagt wat de koppeling van AOW en pensioen inhoudt.

De heer Bastian legt uit dat het betekent dat beide een gelijke richtleeftijd hebben, een gelijk ingangsmoment.

De heer Kortekaas wil weten of de pensioenfederatie bij de sociale partners hoort.

De heer Bastian geeft aan dat zelfstandigen een aparte categorie is in de pensioenwereld. De meeste pensioenfondsen zijn voor werknemers (ruim 95%). Bij werknemers wordt de pensioenregeling afgesproken door de sociale partners en de fondsen voeren die uit. De pensioenfederatie is een federatie van de fondsen en is als toehoorder betrokken bij de ontwikkeling van het sociaal akkoord. Niet alles wordt voor de beroepspensioenfondsen een-op-een vertaald.

De heer Kortekaas merkt op dat SPOA nu AOW en pensioen kan loskoppelen, men kan kiezen of men eerder of later met pensioen gaat. Hij vraagt of daarop wordt ingegrepen door het akkoord.

De heer Van Zijl geeft aan dat het sociaal akkoord nooit van toepassing kan worden verklaard op beroepspensioenfondsen. Alleen wettelijke (fiscale) maatregelen zijn bepalend voor zelfstandigen.

De heer Hagenzieker voegt daaraan toe dat de richtleeftijd bij SPOA nu ook gelijk is aan de AOW-leeftijd en dat blijft. Er is een verschil tussen premie kunnen betalen en het moment waarop men als pensioengerechtigde pensioen gaat trekken.

De heer Bastian vult aan dat men nog steeds vervroegd met pensioen kan gaan. Dat is nu ook het geval.

De heer Van Gils wil weten of SPOA al rekening houdt met de verhoging pensioenleeftijd.

De heer Hagenzieker geeft aan dat dit pas kan als de maatregelen echt genomen zijn. Dan moet de regeling worden aangepast. De overheid dwingt dat af met fiscale maatregelen en een ander financieel toetsingskader (FTK).

De heer Bastian geeft aan dat er formeel nog geen fiscaal (Witteveen) kader (dat aangeeft hoe hoog de pensioenopbouw mag zijn) is voor zelfstandigen. Het wordt ontwikkeld, maar het is lastig, omdat zelfstandigen geen vast maandinkomen hebben zoals werknemers. Geprobeerd wordt het ministerie te bewegen tot het gebruik van een maatman (een gemiddelde representant van de beroepsgroep) en de regeling daarop te modelleren. Afgewacht moet worden of dat gehonoreerd wordt.

Op een vraag van de heer Abrahamse antwoordt de heer Bastian dat er rekening gehouden is met de demografische ontwikkelingen (langer leven en baby boom).

De heer Stulemeijer wil weten hoe men aan het getal 97,5% voor de zekerheidsmaat komt.

De heer Bastian legt uit dat dit modelmatig is bepaald.

De heer Ballendux voegt daaraan toe dat men bij risicobeheer in het algemeen erop ent dat men alleen in 5% van de gevallen buiten het betrouwbaarheidsinterval valt. Dat is 2,5 aan de onderkant en 2,5 aan de bovenkant.

De heer Van Gils verbaast zich erover dat eerder is gezegd dat de premie het maximum heeft bereikt, terwijl er nu staat (sheet 15) dat die misschien omhoog moet.

De heer Bastian antwoordt dat dit een consequentie is van het systeem (zonder pensioenakkoord).

De heer Kortekaas verbaast zich erover dat er geen enkele vraag is gesteld over de korting die SPOA heeft toegepast. Hij is van mening dat de pensioenfondsen de zwarte piet toegespeeld krijgen, omdat de rekenrente vrij is gegeven en pensioenfondsen nu nog verplicht zijn de dagrente te gebruiken.

De heer Bastian geeft aan dat korting van een laatste redmiddel tot een regulier sturingsinstrument wordt om de financiële gezondheid van een pensioenfonds te stabiliseren.

De heer Allart vraagt of er zicht op is hoe het fonds het aanpassen van de aanspraken gaat doen.

De heer Bastian geeft aan dat daarover nu nog niets te zeggen is. De pensioenfondsen zullen dat op een verantwoorde wijze doen.

De heer Stulemeijer vraagt wat het verschil is met een beleggingsmaatschappij. Hij vraagt zich af waarom hij een pensioenfonds nodig heeft.

De heer Bastian geeft aan dat de kracht van een pensioenfonds de solidariteit is. Die is volgens de heer Stulemeijer afgedwongen.

De heer Bastian vindt een gezonde solidariteit dat men risico's die men als individu slecht kan dragen, met elkaar draagt. Hij is van mening dat een pensioenfonds het mooiste vehikel is om tot een optimale mix te komen van resultaat en zekerheid.

De heer Stulemeijer is sceptisch over het pensioenakkoord. Er komt meer bemoeienis van de overheid en dat kost veel geld.

De heer Bastian geeft aan dat de intentie van het pensioenakkoord is om er een gezonder systeem van te maken. Beroepspensioenfondsen zijn echter al goed ingericht met veel ingebouwde waarborgen. Het risico ligt al bij de deelnemer. Ook hij heeft grote twijfels over het pensioenakkoord. Een aantal dingen kan ook op andere manier worden bereikt, bijvoorbeeld het opvangen van de levensverwachting binnen de regeling. De discussie is nog niet uitgekristalliseerd en afgerond. Hoe besturen ermee omgaan is daarom nog niet te zeggen. Het is nog te veel in beweging.

De heer Seckel dankt de heer Bastian voor zijn presentatie.

7. Rondvraag

De heer Stulemeijer dacht dat er statutenwijzigingen zouden komen. Hij zou het goed vinden als pensioengerechtigden stemrecht zouden krijgen.

De voorzitter geeft aan dat er een statutenwijziging gepland staat voor SPOA. Die zal ook gevolgen hebben voor het reglement van het VO. Dan wordt meteen gekeken naar de statuten van BPOA, zodat het een samenhangend geheel wordt. Op dit moment is dat nog niet uitgekristalliseerd. Hopelijk is daarover in het najaar meer duidelijkheid.

De heer Heerkens stelt zich voor. Hij hoopt de volgende keer bij het bestuur te zitten.

De heer Abrahamse zou graag willen dat SPOA een voorlichtingsbijeenkomst organiseert over het pensioenstelsel.

De heer Hagenzieker geeft aan dat er in het najaar een bijeenkomst wordt gepland voor de leden en hun adviseurs over hoe het pensioenfonds werkt en is georganiseerd. De datum zal in de nieuwsbrief van september worden vermeld.

De heer Kruithof vraagt of het niet verstandig is om de onvoorwaardelijke toeslag van 3% tijdelijk te stoppen, totdat de dekkingsgraad weer 100% is.

De heer Sprenkels legt het systeem van de onvoorwaardelijke indexering uit. Van de premie die een jonge deelnemer betaalt wordt een deel gereserveerd voor het nominale pensioen van vandaag en een deel om dat pensioen elk jaar te laten stijgen. Voor jongere deelnemers zit er veel geld in het potje van de 3% indexering, voor oudere minder. Als het geld uit dit potje in de algemene reserve gestort zou worden, zou dat de dekkingsgraad gunstig beïnvloeden. Het bestuur vindt dit echter geen goede aanpak. Het zijn gelden uit premies, gereserveerd voor toekomstige indexering, die horen bij de deelnemer. Er zijn andere fondsen die van mening zijn dat de indexering voorwaardelijk is. Zij stoppen het in de algemene reserve voor de toekomst. Daardoor is hun reserve hoger, maar het pensioen lager. SPOA heeft in het verleden besloten dat het geld dat door de deelnemers betaald wordt, ook zoveel mogelijk moet worden aangewend voor hun pensioenen, niet voor reserves. Omdat ook de winsten in het verleden zijn uitgedeeld, is de vrije reserve van SPOA laag.

De heer Stulemeijer kan zich niet voorstellen dat de lage dekkingsgraad komt door het uitkeringsbeleid.

De heer Van Zijl geeft aan dat het niet ligt aan de uitkeringen, maar aan de toekenningen, aan de aanvullende buffereisen van DNB eind 2008 en de stijging van de levensverwachting.

De heer Sprenkels legt uit dat eind 2008 de dekkingsgraad (verhouding tussen bezittingen en verplichtingen) 120% was, omdat SPOA in de jaren daarvoor de pensioenen zodanig heeft verhoogd dat er maar een dekking van 20% overbleef. De dekkingsgraad is toen gezakt naar 80, dus ongeveer een derde. Dat is niet bijzonder, veel pensioenfondsen zijn ongeveer een derde van hun vermogen kwijtgeraakt (PMA is van boven 200 gezakt naar ongeveer 105). De gepensioneerden bij SPOA hebben gemiddeld hogere pensioenen in verhouding tot de betaalde premies.

De heer Kortekaas merkt op dat de dekkingsgraad afhankelijk is van de actuele vastgestelde rente; er is niet meer een vaste rekenrente. Hij roept nogmaals op om het white paper te lezen.

De heer Sprenkels geeft aan dat in het white paper alleen een methodiek wordt aangegeven om met de rente om te gaan. Wat uit de discussies over de inhoud van het pensioenakkoord komt, is nog niet duidelijk.

8. Sluiting

De vergadering wordt om 12.10 uur gesloten.

Link naar White Paper.